

Už sa viem postaviť za seba na úrade, vybaviť lekára deťom. Ako hodiny slovenčiny pomáhajú ľuďom z chudoby	2
Online, dennikn.sk, 24. 2. 2026, 8:30	
VIDEO Skleníky košickej botanickej záhrady rozkvetli orchideami	6
Online, ahoj.tv, 24. 2. 2026, 9:59	
Výskum jaskýň priniesol objav a opis 15 nových druhov živočíchov pre vedu	7
Online, bleskovky.zoznam.sk, 24. 2. 2026, 12:05	
Najnovšie správy a aktuálne udalosti zo Slovenska a zahraničia	7
Online, bleskovky.zoznam.sk, 24. 2. 2026, 12:05	
Vedci objavili nové druhy živočíchov v slovenských jaskyniach	8
Online, standard.sk, 24. 2. 2026, 14:18	
Slovenské jaskyne ukrývali 15 neznámych druhov: Vedci objavili unikátne endemity staré milióny rokov	8
Online, netky.sk, 24. 2. 2026, 15:17	
News digest: From mailbox to embassy? Opposition warning raises questions	9
Online, spectator.sme.sk, 24. 2. 2026, 23:54	
Košická botanická záhrada vystavuje skvosty tropickej ríše	12
Tlač, SME - Korzár, 25. 2. 2026	

Už sa viem postaviť za seba na úrade, vybaviť lekára deťom. Ako hodiny slovenčiny pomáhajú ľuďom z chudoby

24. 2. 2026, 8:30, Zdroj: dennikn.sk, Vydavateľ: N Press, s.r.o., Autor: Karol Sudor, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ

Dosah: 334 284 GRP: 7,43 OTS: 0,07 AVE: 1426 EUR

Už sa viem postaviť za seba na úrade, vybaviť lekára deťom. Ako hodiny slovenčiny pomáhajú ľuďom z chudoby

Vieme, že ak chceme zlepšiť štartovaciu čiaru rómsky hovoriacim deťom z generačnej chudoby, ale napríklad aj deťom z Ukrajiny, niečo sa udiť musí. Potrebujú rozumieť slovenčine a my potrebujeme rozumieť im, vraví Mária Takáčová.

Mária Takáčová (1993) vyvinula a vedie jazykový program AMAL v združení Cesta von, ktorého cieľom je pomáhať ľuďom uviaznutým v chudobe postaviť sa na vlastné nohy, získať prácu a dôstojný život. Žije v Košiciach.

Riešili ste počas štúdia dilemu, či odísť do zahraničia alebo zostať žiť na Slovensku? Lebo na kariéru vonku ste mali našliapnuté.

Prvý väčší stret so zahraničím som mala už počas strednej školy, keď som jeden ročník strávila v Írsku. Počítala som s tým, že po maturite opäť odidem, aj ma prijali na školu v Dánsku. Na poslednú chvíľu však vyskočili nejaké nejasnosti a problémy, a tak som sklamaná nastúpila na vysokú školu v Košiciach.

Prečo sklamaná?

Zdalo sa mi absurdné študovať angličtinu na Slovensku, dokonca na východe. Bolo to strašné a pýtala som sa, čo sa tam už len po roku v Írsku môžem naučiť. Lenže prišiel šok – v Košiciach ma čakal špičkový odbor s kvalitnými učiteľmi, celé to bolo nastavené extrémne prísne. Mala som čo robiť a dodnes, keď počujem, že tu máme nekvalitné vzdelávanie, ozvem sa, že moja skúsenosť je opačná.

Neviem však, či je môj odchod von definitívne uzavretá téma. Pred dvomi rokmi som pol roka strávila na stáži v Európskej komisii v Bruseli a stále občas rozmýšľam, či neodidem.

Čo je dôvodom? Politická a spoločenská situácia na Slovensku? Možnosť lepšej kariéry?

Pre mňa sú dôležité nové podnety, teda priestor niečo sa naučiť. Som vďačná, že počas školy som mala možnosť stráviť istý čas s Krakove a Paríži, takže som mala kontakt so zahraničím, ale zároveň som nestratila kontakt s realitou na Slovensku. Skúsenosti sa totiž dajú dobre kombinovať.

A jasné, istú rolu v tom zohráva aj politická a spoločenská situácia. Nie je práve ideálna, na druhej strane je tu stále čo robiť a mám tu dobrý priestor na sebarealizáciu a skvelých ľudí okolo. Otázka nie je, či zostať alebo odísť, ale kde viem byť užitočná a mám priestor učiť sa.

Absolvovali ste program Teach, ktorý sa snaží zapájať mladých ľudí do vzdelávania na Slovensku s tým, aby neskôr ako lídri v rôznych pozíciách a brandžiach dokázali prispieť ku skvalitneniu nášho školstva.

Ten program som poznala už skôr, stážovala som v ňom a zdalo sa mi zaujímavý. Veľmi sa mi pozdávala profesionalita, komunikácia, celkové nastavenia, kombinácia líderstva so vzdelávaním, to, že robia aj v marginalizovaných komunitách.

Dlho som však váhala, či sa zapojiť, lebo ma trochu vyrušovala jedna vec – zdalo sa mi to veľmi elitárske. Že je to inak, som pochopila, až keď som to celé spoznala zblízka. Došlo mi, že snaha, aby boli v školách excelentní učitelia, sa má týkať všetkých, nielen programu Teach.

Nebáli ste sa, že dva roky pôsobenia na poste učiteľky v škole vás zabrzdí v inej kariére? Predsa len ste stážovali na ambasáde v Paríži a o školstve ste neuvažovali.

Áno, táto dilema ma zastihla už pred nástupom do programu Teach. Študovala som angličtinu pre európske inštitúcie a veľmi ma priťahovala diplomacia. Stáž v Paríži bola výnimočná skúsenosť, lenže hneď po nej som odišla ako dobrovoľníčka do Rwandy. Zrazu som zažila opačný extrém, totálnu chudobu.

Po návrate mi napadlo, že práve [lock]tento vek je ideálny čas na lepšie prebádanie tohto terénu. Zdalo sa mi, že ľuďom, ktorí veci manažujú zhora, chýba práve pohľad odtiaľ. Prax v ňom umožňuje nehorliť za veľké ideály, ale za reálne potreby ľudí, ktorí v ňom žijú.

Skvelá skúsenosť prišla v organizácii Človek v ohrození, ktorá dlhodobo pracovala s Rómami na Slovensku. Lenže bola som koordinátorkou v Bratislave a do terénu som sa dostala len niekoľkokrát do mesiaca. Zdalo sa mi to málo. Byť väčšinu mesiaca v kancelárii a chodiť každý deň do školskej triedy je predsa len rozdiel. Program Teach mi to umožnil.

Nastúpili ste teda ako učiteľka základnej školy...

V Rokycanoch pri Prešove. Bola to extrémne neštandardná škola v obci, ktorá mala za sebou veľké kauzy, pretože tam rómske deti zaraďovali do špeciálnej školy bez toho, aby sa pocktivo robili psychologické testy a posudky. Písalo sa o tom aj v médiách . Vznikla preto nová škola s veľkou ambíciou vzdelávať deti zo segregovanej komunity inak. Víziou bolo, aby raz bola taká kvalitná, že záujem prejavia aj rodičia detí z majority.

Čo ste si o rovnosti šancí vo vzdelávaní u nás mysleli predtým a čo vás šokovalo po nástupe?

Odvtedy ubehlo sedem rokov, ale stále to vnímam ako intenzívnu skúsenosť. Veľa som o tých veciach predtým počula, ale keď prišla zrážka s realitou, malo to úplne inú emocionálnu hodnotu. Rovnosť šancí vo vzdelávaní nebola vtedy a nie je ani teraz, hoci už máme aj pozitívne skúsenosti a o inklúzii sa hovorí viac.

Najnáročnejšie bolo naučiť sa konfrontovať s vlastnými limitmi a presvedčeniami. Človek inak o veciach hovorí, keď je v pokoji a pohode a keď je v strese. V triede som mala viac situácií, keď mi ušli nervy alebo som na deti zvýšila hlas, hoci predtým som si bola istá, že sa mi to nestane. A to sme mali fakt veľkú podporu v rámci tréningov aj od Teachu.

Zároveň som sa dva roky učila nevchádzať do triedy ako človek, ktorý vie, ale ako ten, ktorý sa tiež chce od detí niečo naučiť. Mala som nejaké skúsenosti s prácou v komunitách a myslela som si, že viem, ako veci fungujú, ale stále ma mnohé veci prekvapovali.

Nakoniec som pochopila, že nehľadáme recept na to, ako učiť „rómske alebo chudobné deti“, ale že ako učiteľia prichádzame každý deň pred deti s rôznymi príbehmi, ktoré žijú v rôznych socioekonomických pomeroch, majú rôznu dynamiku či úroveň poznania jazyka. Toto treba vnímať, a tak sa môžeme vzájomne obohacovať.

Foto N – Peter Lázár

Spoločnosť do nás od malička vtlačá nejaké predsudky voči Rómom, stereotypy o nich. Mali ste ich aj vy?

Neviem, či sa mi úplne podarilo vyhnúť sa im, lebo doteraz zažívam rôzne „aha“ momenty, keď si uvedomím, že veci sú inak, než som si myslela. Hlavnou výzvou bolo, aby som sa nesnažila robiť veci za samotné deti. Je dôležité neprístupovať k nim ako k nejakým obetiam. Aj ony predsa majú rôzne silné stránky a vedia mnohé veci lepšie ako my. Preto nie je dobrou cestou znižovanie očakávaní voči nim.

Jasné, vyučovanie som musela prispôbiť tomu, že niektoré veci naozaj nevedia, veď tam boli aj žiaci, ktorí mali v piatom ročníku problém písať a čítať, ale to neznamená, že od nich už nebudeme nič očakávať, lebo na to nemajú. Naopak – sú predsa v škole, chcú sa niečo naučiť a majú na to.

Čiže je potrebný iný prístup, ale zároveň nie je správne ľutovať ich, znižovať nároky?

Presne. A to bolo pre mňa ťažké – byť k nim citlivá a vnímavá, ale neľutovať ich. A aj od nich požadovať viac, než boli možno dovtedy zvyknuté. V praxi to chcelo veľa práce, prispôbiť učivo tak, aby sme pokryli dôležité veci, zopakovali, čo zabudli, a aby mali cvičenia rôznej náročnosti, nech sa môžu učiť vlastným tempom.

V porovnaní s bežnými školami sa tam na zásadný posun čaká zrejme dlhšie. Kedy ste si uvedomili, že vaša prítomnosť má na deti viditeľný dosah?

Najskôr som si musela definovať, čo vnímam ako úspech. Lebo obvykle tam ním nie je napríklad ovládanie vybraných slov či plynulé čítanie. Nie je to teda primárne o osnovách. Úspechom bolo, ak sme jednu aktivitu dokázali robiť možno o tri minúty dlhšie ako včera. Alebo že sa mi dieťa zrazu pozdravilo na ulici. Základom je pohoda, dôvera a bezpečie v triede, až potom možno stavať na ďalších veciach.

Za úspech som považovala, ak sa dieťa samo ozvalo s tým, že si doma zabudlo nejakú knihu alebo si neurobilo úlohu. Ak dokázalo prísť a priznať sa, že má nejaký problém. Alebo že žiaci na stoličkách zrazu nesesedeli otočení kamsi nabok ako na začiatku, ale ku mne.

Raz sme pracovali s básňou od Milana Rúfusa. Čítali sme si ju, recitovali a možno po dvoch mesiacoch, keď bol deň úcty k starším, ju už recitovali sami. Bolo nádherné počuť z ich úst úplne iné veci. Iný príbeh – boli sme v škole v prírode, čiže decká sa zrazu ocitli v úplne inom prostredí. Ľudia, ktorí spravujú tamojšie priestory, nám povedali, že sme vôbec prvá škola, ktorá sa tam po večeroch učí. Jasné, cez deň bol program a zážitkové aktivity, ale večer sme si ešte dve či tri hodiny opakovali učivo. Zrazu sme videli, že v inom prostredí, keď majú stôl, svetlo, niekoho, kto im učivo vysvetlí, sa chcú a dokážu učiť aj večer.

Učí program Teach učiteľov aj to, ako zvládať frustráciu, nehádzať flintu do žita, nevzdávať to? Lebo človek môže nadobudnúť falošný pocit, že je to márný boj.

Áno, a mám pocit, že Teach sa tomu venuje čoraz viac. Fajn je už len prepojenie komunity Teach učiteľov, ktorí pracujú na podobnom type škôl. Je to silná motivácia aj povzbudenie, lebo si vieme svoje skúsenosti zdieľať. A mali sme aj dohľad nad našimi hodinami, čiže mentoring a spätnú väzbu. A nielen ohľadne akademických zručností, na ktoré sa tak tlačí pri formálnych inšpekciách, ale aj ohľadne

iných dôležitých vecí – čo si na žiakoch všímať, na čo reagovať, čo robiť inak a podobne. Nie je to o kontrole, ale aj o rozvoji samotných učiteľov.

Kam ste chceli ísť po dvoch rokoch učenia v rámci Teachu?

Rozhodlo to, že prišiel do hry môj osobný život. Keď som končila v Rokycanoch, začala sa pandémia covidu-19, čo mi znemožnilo cestovať. Mala som priestor spomaliť a zamyslieť sa, čo chcem robiť ďalej. Stretla som svojho súčasného manžela, a keďže bol v Košiciach, vzala som to do úvahy. Začala som učiť na cirkevnej bilingválnej škole v tomto meste. Zdalo sa mi vzácné mať skúsenosť aj z iného typu školy.

Prečo?

Rokycany boli také špecifické, že keby som o vzdelávaní na Slovensku hovorila len na základe nich, nebolo by to objektívne. Zrazu som zažila iné podmienky, iných učiteľov, iné motivácie, iné zapojenie rodičov, iné výzvy. Je dôležité zažiť si aj to, kde veci dokážu fungovať, kde je dobre nastavený systém.

Dnes pôsobíte v združení Cesta von, kde ste vyvinuli a vediete projekt AMAL, čo je prvý jazykový program zameraný na rozvoj zručností v slovenčine pre ľudí z prostredia generačnej chudoby.

Už v Rokycanoch som narazila na tému jazyka. Slovenčina bola pre tamajších prvákov druhým jazykom, v šiestich rokoch jej ledva rozumeli, prípadne ju neovládali vôbec. Ako ich potom môžeme chcieť učiť písať a čítať? Z princípu to nejde.

Pochopila som, že na to, aby sa ľudia z marginalizovaných komunít mohli posúvať, potrebujú dobre ovládať jazyk. Len tak môžu rozumieť aj ľuďom okolo seba, posúvať sa kariérne alebo si dokončiť školu. Vtedy sa mi otvorila možnosť spolupráce s Cestou von, kde sme začali testovať spôsoby, ako posilniť jazykové zručnosti omám, s ktorými to združenie dlhodobo pracuje.

Tu treba vysvetliť, že projekt Omama je o tom, že ženy priamo z chudobných komunít učia tamajšie mamy, ako správne rozvíjať ich deti už od narodenia. Zastrešuje to združenie Cesta von.

Áno. Začali sme teda testovať, aké metódy učenia slovenského jazyka by sa dali použiť pri vzdelávaní ľudí, pre ktorých je prvým jazykom rómčina alebo majú nízke formálne vzdelanie.

Prečítajte si tiež

Deti robia veľké pokroky a menia sa celé rodiny, hovorí omama z Bardejova. Úspešnosť programu potvrdil aj výskum z Oxfordu

Ak dobre rozumiem, ide o rozvojový projekt, ktorý je reakciou na praktické bariéry pri komunikácii Rómov s okolitým svetom, napríklad s úradmi, bankami, rôznymi inštitúciami, ale aj s učiteľmi a inými ľuďmi mimo samotných osád. Stále vzdelávate iba omamy?

Už sme začali pracovať aj s mladými ľuďmi. Vysvetlím, ako to funguje – jadrom je to, ako vnímame jazyk. Často sa naň pozeráme oklieštene – cez gramatické kategórie a chyby. My sa zameriavame na to, že jazyk je to, čo nám pomáha orientovať sa v našich vnútorných svetoch, ako vnímame svoje emócie, že je mostom, ktorý nám pomáhať tvoriť si vzťahy s inými, že vďaka nemu môžeme byť niečoho súčasťou...

Čiže v tomto prípade je jazyk nástrojom na lepšie sociálne začlenenie?

Aj. A zároveň je nástrojom na začlenenie vlastnej skúsenosti do sveta ako takého. Len málo učiteľov na Slovensku hovorí po rómsky, a tým sú logicky poznačené aj skúsenosti a názory ľudí z rómskych komunít. Lenže ak chceme ich poznanie a postoje dostať do spoločnosti, potrebujeme ich počuť. A na to im musíme rozumieť. Sú len dve cesty – buď sa my naučíme po rómsky, čo by som si priala, ale asi to tak rýchlo nepôjde, alebo posilníme jazykové zručnosti ľudí na druhej strane.

Čo posilní aj ich sebadôveru, odvahu a schopnosť komunikovať aj mimo ich vlastného sveta.

Presne tak. Úvodnou potrebou bolo zlepšenie jazykových zručností najmä omám, ktoré pracujú vo svojich komunitách s malými deťmi a ich rodinami. Vo vylúčených komunitách totiž naozaj majú limitovaný kontakt so slovenčinou. Obmedzený je len na školu, prípadne lekára či iné formálne situácie. Deti, aby mohli fungovať v škôlkach a školách, však potrebujú byť vystavené tomu jazyku.

Neskôr sa ukázala potreba samotného rozvoja omám. Chceme, aby sa vzdelávali a dokázali komunikovať aj na odborné témy. Vďaka tomu môžu mať aj lepší kariérny rast. Narazili sme však na limity, a tak sme program neustále prispôbovali tak, aby sme sa posúvali vpred.

Nedalo sa to urobiť tak, že vezmeme učebnicu slovenčiny pre cudzincov; bolo jasné, že potrebujeme iný typ cvičení aj fungovania. Najmä museli dostať možnosť rozprávať sa s ľuďmi mimo svojich komunít. A to už otvára aj otázku, či sa my ako spoločnosť chceme s nimi

baviť, poznať ich názory, tvoriť si s nimi vzťahy, mosty...

Veľa ľudí by asi mávlo rukou, že je to zbytočné. Napríklad práve preto, že si jazykovo nerozumejú. A čo urobí ten, ktorého nik nevypočuje, lebo mu nerozumie? Stiahne sa do seba. A je po vzájomnom porozumení, ktoré by inak mohlo byť mimoriadne obohacujúce.

A to je veľká škoda. Rozumiem pritom, že tam, kde sú chudobné osady, kde to vyzerá strašne, sú traumatizované obe strany – aj vylúčené komunity, aj tí, čo žijú okolo nich. Logicky sa potom nechcú rozprávať, odmietajú sa počúvať, boja sa.

Zároveň je však mnoho ľudí, ktorí nechcú na niečo prispievať len finančne, ale radi by sa aj niečo naučili, spoznali iný svet, pričom sú ochotní venovať tomu svoj čas.

A tak ste tých ľudí prepojili.

Výhodou programu AMAL je, že prebieha najmä online. Dobrovoľníkov, takzvaných amalov a amalky, máme po celom Slovensku aj ďalej. Omamy sa tak zrazu majú možnosť každý týždeň stretnúť s niekým mimo svojho prostredia, podebatovať nielen o témach, ktoré sa preberali na skupinových lekciách s lektorkou. Obe strany sa tak dozvedajú nové veci a vzájomne sa učia, obohacujú.

Čiže prebehne online lekcia slovenčiny medzi lektorkami a omamami a následne má každá omama prideleného nejakého partnera z majority, s ktorým je pravidelne v kontakte?

Áno, má svoju parťáčku na komunikáciu v slovenčine. Raz týždenne je skupinová lekcja s lektorkou – slovenčinárkou, ďalšia je konverzačná lekcja s amalkou. Decká zo ZEBRA klubov majú s dobrovoľníkmi doučovania aj z iných predmetov. Medzi obomi tak vznikajú bližšie osobné vzťahy.

Foto N – Peter Lázár

Predpokladám, že amali a amalky sú vyškolení ľudia.

Prejdú školeniami, aby riadne porozumeli téme generačnej chudoby, aby vedeli pracovať so vzdelávaním mladých a aj dospelých, máme aj vlastnú metodu. Stretnutie, kde sme skúmali, čo pri takomto type vzdelávania funguje. Dobrovoľníci prechádzajú výberovým procesom a počas dobrovoľníctva majú pravidelné intervízie. Staráme sa o nich, stretávame sa, nie je to len o tom, že poďte a rozprávajte sa o niečom s omamami.

Krásne na tom je, že amali a amalky žijúci/žijúce v rôznych prostrediach následne do svojich bublín prinášajú osobnú skúsenosť. Hovoria, aké mali s omamami témy, čo všetko preberali, čo sa naučili, čo ich prekvapilo, jednoducho búrajú bariéry tým, že spoločnosti pri téme generačnej chudoby pomáhajú pochopiť, čo je príčina a čo následok. Rozumejú totiž, čo to znamená dlhodobo žiť v traume a chudobe.

Koľko ľudí je dnes zapojených do programu?

Približne 90 dobrovoľníkov a asi 100 omám a ľudí z generačnej chudoby.

Ako vyzerá modelová lekcja zo slovenčiny s lektorkou? Nepredpokladám, že sa tam rozoberá, čo je podmet, prísudok, prívlastok a podobne, ale že ide skôr o modelové situácie zo života.

Je v tom jedno i druhé. V tíme máme lektorky, ktoré to vedia úžasne skombinovať. Ak chceme, aby šla jazyková úroveň hore, aby tí ľudia vedeli dobre čítať a písať, nemôžeme úplne zľaviť z gramatiky. Stavíme na tom, čo vedia a čo im je blízke, o čom chcú hovoriť, a postupne zvyšujeme náročnosť. Do učenia zapájame aj rómčinu.

Kurzy sú teda stavané na základe skúseností z terénu, ale v spolupráci s expertmi. Osnovy sú vystavané tak, aby sme na jednej strane posilňovali ich sebavedomie a prejav, ale zároveň sa reálne skvalitňovala ich slovenčina. To im otvára ďalšie možnosti, napríklad dokončiť si formálne vzdelanie – základnú školu, prihlásiť sa na strednú a podobne. Na to naozaj potrebujú mať aj gramatický základ.

Aké máte výsledky?

Po piatich rokoch fungovania programu sa asi 10 ľudí zásadne posunulo ďalej tak, že sa vrátili do školy, aby si dokončili vzdelanie. Vidíme dosah aj na skúsenostiach omám, ktoré nám dávajú spätnú väzbu a kvalite lekcií, ktoré robia sa deťmi. Máme ju aj od mentoriek a supervízoriek, ktoré s omamami intenzívne pracujú.

Každý polrok robíme aj štandardizované jazykové testovanie, kde vyhodnocujeme pokroky v jednotlivých jazykových zručnostiach. Zlepšujú sa. Pozitívnym znakom je už samotná dochádzka, že sa účastník alebo účastníčka pravidelne prihlási na internet a absolvuje online lekcju, že sa čoraz odvážnejšie zapája do komunikácie a podobne.

Otestovať jazykové schopnosti je relatívne jednoduché. Ako však meriate zvýšenie sebavedomia, vylepšenie mostov medzi ľuďmi z generlačnej chudoby a majoritou?

Pri sociálnych inováciách vždy potrebujeme zistiť, čo to reálne dáva ľuďom, s ktorými pracujeme. Na to slúži práve spätná väzba od omám aj dobrovoľníkov. Oni najlepšie vedia zhodnotiť, čo im program dal. No a spätnú väzbu si od nich pýtame pravidelne.

Prečítam vám spätnú väzbu od jednej omamy: „AMAL mi nedal len gramatiku, dal mi aj istotu postaviť sa na úrade za seba, vybaviť lekára pre svoje deti, nebáť sa vyjadriť svoj názor. Dnes už vďaka vám viem, že jazyk je most, ktorý ma spája s ľuďmi a možnosťami, ktoré boli predtým pre mňa nedostupné. Program mi ukázal, že na vzdelanie nie je nikdy neskoro. Každé stretnutie ma posúva k lepšiemu životu.“

O tomto to je – o tom, že program posúva ich životy k lepšiemu. Nejde teda o to, čo chceme my, ale o to, čo je dôležité a užitočné pre nich.

Neprináša však to celé jeden problém? Zodpovednosť sa presúva na jednotlivcov, čiže na vás, omamy, dobrovoľníkov... Nemôže sa to stať jedným z dôvodov, preto sa štát vykašle na systémové zmeny? Len štát rád necháva problémy riešiť iných. Logika hovorí, že by mal konať tak, aby sme AMAL nepotrebovali.

Jasné, môže sa to tak zdať, ale nehrozí to. Vidím totiž, že naše skúsenosti dokážeme v Ceste von posúvať aj do systému. Napríklad program Omama už od tohto roku v systéme v nejakej podobe je. Vznikla totiž štátom sociálna služba asistent ranej starostlivosti garantovaná a poskytovaná štátom. Áno, trvalo to niekoľko rokov, ale sociálna inovácia, s ktorou prišla Cesta von, je dnes niečo, čo bude zabezpečovať aj štát.

Či to tak neskôr bude aj s programom AMAL, uvidíme, ale vnímame, že by to bolo užitočné. Naisto vieme len to, že ak chceme zlepšiť štartovaciu čiaru rómsky hovoriacim deťom z generlačnej chudoby, ale napríklad aj deťom z Ukrajiny, niečo sa udiť musí. Potrebujú rozumieť slovenčine a my potrebujeme rozumieť im. Taktiež máme na Slovensku veľa ľudí, ktorí sa už nevzdelávajú, ale pre chýbajúce zručnosti sa nemôžu zamestnať. Aj tam vidíme priestor. My skúsime, ukazujeme cestu, ako sa to dá, testujeme rôzne prístupy a modely a veríme, že štát všetko, čo bude overené, časom zužitkuje.

V čom sú limity vášho systému?

V ľudských zdrojoch. Nedokážeme ním pokryť všetky oblasti, v ktorých žijú vylúčené komunity. Záujem aj potreby sú väčšie než naše možnosti. Vieme pilotovať a overiť metódy, ale potom to potrebujeme posunúť ďalej – či už učiteľom v škôlkach a školách, alebo ako možnosť celoživotného vzdelávania tak, aby sme vedeli zachytiť aj dospelých, ktorí sa už do školy nevrátia.

Myslím si, že téma jazyka je dôležitá, lebo ním realitu nielen opisujeme, ale ju ním aj tvoríme. To, ako jazyk používame v médiách, na sociálnych sieťach, v bežnom živote, prispieva aj k celkovej atmosfére v spoločnosti...

Máte na mysli šírenie „blbej“ nálady?

Áno. Jazykom sa dá totiž zvyšovať napätie, ale aj ľudí zbližovať. Je na nás, čo si vyberieme. A nielen vo verejnom priestore.

Mária Takáčová (1993)

Pochádza z Liptovskej Lúžnej, vyštudovala angličtinu pre európske inštitúcie a ekonomiku na **UPJŠ** v Košiciach, časť štúdia absolvovala v Krakove a v Paríži. Tam neskôr aj stážovala na slovenskej ambasáde. Pomáhala ako dobrovoľníčka v Rwande, spolupracovala s viacerými mimovládnyimi organizáciami (Človek v ohrození, Divé Maky, Teach, Slovenská katolícka charita), aktuálne vedie projekt AMAL v združení Cesta von, ktorého cieľom je pomáhať ľuďom uviaznutým v chudobe postaviť sa na vlastné nohy, získať prácu a dôstojný život. Žije v Košiciach.

Foto N – Peter Lázár

Autor: Karol Sudor

VIDEO | Skleníky košickej botanickej záhrady rozkvitli orchideami

24. 2. 2026, 9:59, Zdroj: [ahoj.tv](#) Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: UPJŠ, Botanická záhrada UPJŠ

Dosah: 427 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 101 EUR

VIDEO | Skleníky košickej botanickej záhrady rozkvitli orchideami

526x

Orchidey – skvosty v ríši rastlín lákajú do skleníkov **UPJŠ**

Pozrite si našu videoreportáž

V skleníkoch **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach otvorili 14. ročník výstavy Orchidey – skvosty v ríši rastlín. Návštevníkom ponúka viac ako 800 kusov orchideí.

„V podstate tie rastliny sú nádherné tým ako vyzerajú, čiže tie kvety sú veľmi pútavé pre človeka, je to obrovská pestrosť, čo sa týka do farebnosti a niektoré z nich aj veľmi nádherne voňajú,” opisuje Valéria Kocová, vedúca oddelenia Tropickej a subtropickej flóry.

Časť vystavených rastlín pochádza z vlastných výpestkov záhrady, ostatné sú z Holandska. Jednotlivé rody totiž kvitnú v odlišnom období a vyžadujú si rôzne podmienky pestovania.

Skleníky zaplnili farby a vône.

„Niektoré rastú v chladnejších oblastiach sveta, tak aj tomu, aby vám vykvitla, potrebujete prispôsobiť v podstate tie podmienky pestovania, no a potom niektoré zase vyžadujú teplo po celý rok, to sa možno pestuje pre človeka ľahšie, lebo nemusíte v podstate meniť tie podmienky v byte,” približuje Kocová.

Najobľúbenejšie v domácnostiach sú kultivary a krížence rodu lišajovec, ktoré v prírode rastú prichytené na povrchu živej rastliny v tropických oblastiach Ázie, Novej Guiney, či Austrálie. Mnohé orchidey vo voľnej prírode patria medzi ohrozené druhy.

Ako uviedla Valéria Kocová: „snažili sme sa vyvážovať rastliny, tie ktoré bežne v prírode, hlavne v trópech a subtrópech rastú na konároch stromov alebo na kmeni. Niekedy je to naozaj len aranžmán, nejde možno o to, že naozaj takto aj v prírode rastú.”

Súčasťou výstavy je aj predaj orchideí a aranžmán vytvorený v spolupráci so SOŠ poľnohospodárstva a služieb na vidieku v Košiciach. Výstava potrvá do 8. marca, denne od 9. do 17. hodiny.

(10:00, red.)

Výskum jaskýň priniesol objav a opis 15 nových druhov živočíchov pre vedu

24. 2. 2026, 12:05, Zdroj: bleskovky.zoznam.sk , Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 15 561 GRP: 0,35 OTS: 0,00 AVE: 514 EUR

Výskum jaskýň priniesol objav a opis 15 nových druhov živočíchov pre vedu

Zoologický výskum desiatok slovenských jaskýň priniesol objav a opis 15 nových druhov živočíchov pre vedu. Výskumu bezstavovcov v jaskyniach na Slovensku sa už viac ako dve desaťročia venuje Správa slovenských jaskýň (SSJ) v spolupráci s odborníkmi z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. SSJ o tom informovala na sociálnej sieti.

Nové druhy živočíchov podľa SSJ reprezentujú vzácne prírodné dedičstvo, endemity obmedzené svojím výskytom na Západné Karpaty, malé krasové oblasti či dokonca jednu jaskyňu. „Najväčšiu skupinu medzi novými druhmi tvoria chvostoskoky. Patria medzi najpočetnejšie a najstaršie článkonožce, známe už pred 400 miliónov rokov. Majú šesť nôh, ale nepatria medzi hmyz,” podotkli zo SSJ.

Popri morfológickom štúdiu jedincov zahŕňa integratívny taxonomický prístup aj genetickú analýzu, ktorá umožňuje presnú identifikáciu druhov a detailné štúdium ich ekológie a evolúcie. „V prípade chvostoskokov z rodu *Pseudosinella* bol analyzovaný fragment génu u viacerých populácií zo 16 jaskýň na Slovensku. Evolučný strom týchto populácií poukázal na rozdelenie dvoch hlavných línii, ku ktorému došlo už pred 14,5 miliónmi rokov,” spresnili vedci.

Výsledkom výskumu je aj opis nového druhu chvostoskoka *Pseudosinella muranensis*, ktorý vykazuje výrazné morfológické znaky pre život v jaskynnom prostredí. Nový druh dosahuje dĺžku 2,4 milimetra, je bez pigmentu, bez očí a známy je len z niekoľkých jaskýň Muránskej planiny a Horehronského podolia.

AUTOR: ©Zoznam | ZDROJ: TASR

Najnovšie správy a aktuálne udalosti zo Slovenska a zahraničia

24. 2. 2026, 12:05, Zdroj: bleskovky.zoznam.sk , Vydavateľ: Zoznam, s.r.o., Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
Dosah: 15 561 GRP: 0,35 OTS: 0,00 AVE: 262 EUR

Najnovšie správy a aktuálne udalosti zo Slovenska a zahraničia

Zoologický výskum desiatok slovenských jaskýň priniesol objav a opis 15 nových druhov živočíchov pre vedu. Výskumu bezstavovcov v jaskyniach na Slovensku sa už viac ako dve desaťročia venuje Správa slovenských jaskýň (SSJ) v spolupráci s odborníkmi z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. SSJ o tom informovala na sociálnej sieti.

Vedci objavili nové druhy živočíchov v slovenských jaskyniach

24. 2. 2026, 14:18, Zdroj: [standard.sk](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **UPJŠ, Prírodovedecká fakulta UPJŠ**
Dosah: 37 652 GRP: 0,84 OTS: 0,01 AVE: 699 EUR

Vedci objavili nové druhy živočíchov v slovenských jaskyniach

Zoologický výskum desiatok slovenských jaskýň priniesol objav a opis 15 nových druhov bezstavovcov. Správa slovenských jaskýň sa tejto oblasti venuje viac než dve desaťročia v spolupráci s odborníkmi z **Prírodovedeckej fakulty UPJŠ** v Košiciach.

Nové druhy predstavujú endemity viazané na Západné Karpaty, menšie krasové oblasti či dokonca jednotlivé jaskyne. Najpočetnejšiu skupinu medzi nimi tvoria chvostoskoky, ktoré patria medzi najstaršie článkonožce na Zemi, známe už približne 400 miliónov rokov. Aj keď majú šesť nôh, nepatria medzi hmyz.

Výskum využíval integratívny taxonomický prístup, ktorý okrem morfológického skúmania zahŕňa aj genetické analýzy. Pri chvostoskokoch rodu *Pseudosinella* vedci analyzovali fragment génu z populácií v 16 jaskyniach. Evolučná analýza poukázala na rozdelenie dvoch hlavných línií pred 14,5 miliónmi rokov.

Jedným z výsledkov je opis nového druhu *Pseudosinella muranensis*. Tento bezpigmentový a bezoký chvostoskok s dĺžkou 2,4 milimetra je prispôbostený jaskynnému prostrediu a zatiaľ je známy len z niekoľkých lokalít Muránskej planiny a Horehronského podolia.

(tasr, max)

Autor: Redakcia

Slovenské jaskyne ukrývali 15 neznámych druhov: Vedci objavili unikátne endemity staré milióny rokov

24. 2. 2026, 15:17, Zdroj: [netky.sk](#), Autor: Viktória Gromová, Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 3 495 GRP: 0,08 OTS: 0,00 AVE: 284 EUR

Slovenské jaskyne ukrývali 15 neznámych druhov: Vedci objavili unikátne endemity staré milióny rokov

LIPTOVSKÝ MIKULÁŠ - Zoologický výskum desiatok jaskýň na Slovensku priniesol pre vedu mimoriadny objav. Odborníci identifikovali a opísali 15 nových druhov bezstavovcov, z ktorých viaceré sú prísne viazané na jediné lokality v Západných Karpatoch.

Zoologický výskum desiatok slovenských jaskýň priniesol objav a vedecký opis 15 nových druhov živočíchov. Výskumu bezstavovcov sa už viac ako dve desaťročia systematicky venuje Správa slovenských jaskýň v spolupráci s odborníkmi z Prírodovedeckej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.

Inštitúcia o výsledkoch informovala na sociálnej sieti a zdôraznila ich význam pre poznanie biodiverzity podzemných ekosystémov.

Nové druhy podľa odborníkov predstavujú vzácne prírodné dedičstvo. Ide o endemity, ktorých výskyt je obmedzený na Západné Karpaty, menšie krasové územia alebo dokonca jediné jaskyňu.

Takáto úzka ekologická väzba zvyšuje ich biologickú hodnotu, ale zároveň aj zraniteľnosť.

„Najväčšiu skupinu medzi novými druhmi tvoria chvostoskoky. Patria medzi najpočetnejšie a najstaršie článkonožce, známe už spred 400 miliónov rokov. Majú šesť nôh, ale nepatria medzi hmyz,“ podotkli zo Správy slovenských jaskýň.

Výskum bol realizovaný moderným integratívnym taxonomickým prístupom, ktorý kombinuje detailnú morfológickú analýzu s genetickým skúmaním. Práve genetické dáta umožňujú presnejšie odlíšiť jednotlivé druhy a lepšie pochopiť ich evolučný vývoj i ekologické nároky.

„V prípade chvostoskokov z rodu *Pseudosinella* bol analyzovaný fragment génu u viacerých populácií zo 16 jaskýň na Slovensku. Evolučný strom týchto populácií poukázal na rozdelenie dvoch hlavných línií, ku ktorému došlo už pred 14,5 miliónmi rokov,“ spresnili vedci.

Jedným z najvýznamnejších výsledkov výskumu je opis nového druhu chvostoskoka *Pseudosinella muranensis*.

Tento drobný bezstavovec dosahuje dĺžku približne 2,4 milimetra a vykazuje typické adaptačné znaky na život v podzemí – je bez pigmentu, bez očí a jeho morfológia je prispôbostená trvalému životu v tme.

Známy je zatiaľ len z niekoľkých jaskýň Muránskej planiny a Horehronského podolia , čo z neho robí mimoriadne vzácny a lokálne viazaný druh.

Objav nových druhov potvrdzuje, že slovenské jaskyne patria medzi významné centrá biodiverzity v rámci strednej Európy.

Výsledky výskumu zároveň poukazujú na dôležitosť systematického monitoringu a ochrany podzemných biotopov, ktoré ukrývajú evolučne staré a vedecky dosiaľ nepoznané formy života.

Autor: Viktória Gromová

News digest: From mailbox to embassy? Opposition warning raises questions

24. 2. 2026, 23:54, Zdroj: spectator.sme.sk , Vydavateľ: Petit Press, a.s., Autor: Peter Dlhopolec, Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Pavol Jozef Šafárik University in Košice

Dosah: 4 960 GRP: 0,11 OTS: 0,00 AVE: 330 EUR

News digest: From mailbox to embassy? Opposition warning raises questions

A Frenchman in love with Slovakia, a Slovak brand quits, a whistleblower helps, and a Slovak journalist makes the NYT front page.

A MESSAGE FROM NOVYNY.SK : As a Ukrainian-language news site, we rely on your support to continue our reporting and to help refugees find their footing in Slovakia. Every contribution , however small, makes a difference. Thank you!

Welcome to the Tuesday, 24 February edition of Today in Slovakia .

On a day when the world and Slovakia marked the fourth anniversary of Russia's invasion of Ukraine – and when some Slovaks felt embarrassed by their Moscow-leaning prime minister, Robert Fico, who, unlike Slovakia's armed forces, which issued a statement supporting Ukraine , issued no statement on the anniversary and instead halted emergency power supplies to Ukraine – several figures close to him chose to step into the spotlight in an unusual way.

His chief adviser and MEP Erik Kaliňák (Smer), together with Deputy Defence Minister Igor Melicher (Smer), decided to try their hand at acting, presenting a staged scene loosely connected to Ukraine – despite the fact that the war itself is no performance.

The plot centres on Slovakia's 2023 donation of grounded Soviet-era fighter jets to Ukraine.

Kaliňák plays a prosecutor, solemnly staring at sheets of paper, while Melicher files a criminal complaint over the donation, reading his lines directly from prepared notes as he lists supposed evidence – some of it clearly misleading, dear readers. Government Office chief Juraj Gedra (Smer) appears as former defence minister Jaroslav Naď, under whose leadership the jets were donated. The cast also includes a duck wearing glasses and clutching a bottle of alcohol, meant to portray former foreign minister Rastislav Káčer.

In what appears to be an attempt to undermine public trust in prosecutors and the police, the video mocks the investigation – particularly the prosecutor's recent decision to halt the case , concluding that Slovakia suffered no damage from donating the jets to Ukraine. The decision, rejected by 'these young wolves of the Smer party', is portrayed as absurd in the video.

The decision was made public on 5 February, raising the question of why the group chose to publish their amateurish sketch just one day before the invasion anniversary. Last November, Melicher stated that Ukraine should fall within Russia's sphere of influence, and the remaining 'actors' have hardly built reputations as supporters of Ukraine.

What is certain is that the performance will earn no Oscar nominations – only a Golden Raspberry.

Fico cabinet may scrap postal voting abroad, opposition warns

A potential change to election rules: Slovakia's government may be preparing changes to the electoral law that could abolish postal voting from abroad, according to opposition party Progressive Slovakia (PS). Party leader Michal Šimečka says credible information suggests Slovaks living abroad could be required to vote in person at embassies instead.

Voting could mean long journeys for expatriates: Šimečka argues the change would disproportionately affect Slovaks living outside capital cities. A voter based in the United States, Germany or Canada might have to travel for hours – sometimes by plane – just to cast a ballot. Currently, parliamentary elections allow postal voting, which many expatriates rely on. Without it, the opposition leader warns, some citizens would simply stop voting. Elections will be held next year.

Slovakia in the world: Slovakia currently maintains embassies or cultural institutes in 68 countries, potentially limiting access for many expatriates.

Opposition demands clear denial from government: The PS leader has called on Prime Minister Robert Fico to publicly reject the reports.

Votes from abroad favour opposition parties: Postal voting has grown significantly in importance. In the 2023 parliamentary election, around 60,000 Slovaks from 104 countries voted by mail. According to PS data, opposition parties gained 77 percent of ballots from abroad. The ruling Smer party received about 6 percent – a fact Šimečka says explains why such a proposal is emerging.

However, most Slovaks who use postal voting live in the Czech Republic and the UK. Even if the option were abolished, the overall impact on election results could therefore be limited. Many would still be able to travel to embassies or return to Slovakia to vote in person using voter certificates.

A legal change would be simple: Scrapping postal voting would not require a constitutional amendment. A standard change to the election law would suffice – something the coalition has enough parliamentary votes to pass.

Opposition warns of “quiet” legislative tactics: The Interior Ministry told daily Denník N it is not drafting legislation to change postal voting rules.

This initiative can still come from coalition MPs rather than the cabinet itself. PS politicians say they raised the issue early because controversial proposals have previously appeared suddenly in parliament, sometimes introduced late at night and fast-tracked within hours.

The idea is not entirely new: Questions about postal voting surfaced last summer when Slovak National Party (SNS) leader Andrej Danko raised concerns about anonymity and possible manipulation of ballots from abroad, suggesting the system might need to be abolished if safeguards could not be guaranteed.

Public opinion remains divided: An Ipsos survey for Denník N shows Slovaks themselves are split on the issue. Around 38 percent support abolishing postal voting from abroad, while roughly 47 percent oppose the move and 14 percent remain undecided.

FROM THE SLOVAK SPECTATOR WEBSITE

What changes when war becomes just another news story (opinion)

The lost boys (opinion)

The French scientist who found his calling – and love – in Slovakia

International schools among targets as police respond to renewed threats

France rejects Slovak claims of diplomatic influence on court

Slovakia's rents steady as life in Bratislava grows ever more expensive

OTHER NEWS

A district court has ordered Sports Minister Rudolf Huliak to issue public and private apologies to opposition MP Lucia Plaváková (Progressive Slovakia) for insulting remarks made during a September 2024 press conference. The ruling by the Zvolen District Court also requires the minister to pay compensation for non-material damages.

Plaváková described the decision as an important signal against verbal abuse and violence. The judgment is not yet final, as Huliak may appeal.

Ukrainian women who fled the war face high levels of physical, sexual and psychological violence in the European Union, according to a report by the EU Agency for Fundamental Rights . Since Russia's full-scale invasion in 2022, around 2.5 million women and girls have left Ukraine. The agency found that one in four Ukrainian women experienced physical or sexual violence since the start of the war, with most incidents occurring in the EU where they now live.

Research conducted in dozens of Slovak caves has led to the discovery and scientific description of 15 previously unknown animal species, the Slovak Caves Administration said . The long-term study, carried out with scientists from **Pavol Jozef Šafárik University in Košice**, focuses on cave-dwelling invertebrates, many of which are endemic to the Western Carpathians or even a single cave. Most of the newly identified species are springtails, ancient six-legged arthropods known from fossils dating back around 400 million years.

Juliana Jarošová of Nitra, believed to be Slovakia's oldest woman, has died at the age of 107, her family confirmed to daily Nový Čas . She died of old age during the night of 21 February. Born in 1918 shortly before the end of the First World War, Jarošová raised six daughters, four of whom survived to adulthood, and had lived in Slovakia since 1959.

Two girls from a Roma community attending a kindergarten in Žehňa near Prešov were not given snacks or lunch after their parents failed to pay meal fees on time, according to school staff. The kitchen reportedly followed a new rule introduced by the village mayor

requiring payments by the 22nd day of the month. The unpaid amount totalled €11.20, which the parents settled immediately after being contacted by the school, after which the children were taken home. (Markíza)

BUSINESS NEWS

The resumption of oil deliveries to Slovakia via the Druzhba pipeline has been postponed again, the Economy Ministry said, with the latest expected restart date moved to 26 February 2026. Ukrainian authorities did not specify the reasons for the delay. The ministry also noted a fire at the Kaleikino pumping station in Russia, part of the Druzhba infrastructure, but said current technical assessments suggest it should not affect future oil flows to Slovakia.

Slovakia's Antimonopoly Office has fined pharmaceutical distributors Phoenix Zdravotnícke zásobovanie and Transmedic Slovakia nearly €8 million and banned them temporarily from public procurement over a cartel involving drug supplies to the state insurer VŠZP. The authority said the companies coordinated bids and shared sensitive information in public tenders between 2017 and 2020, influencing electronic auctions for medicines used to treat serious illnesses. The case was launched following a whistleblower report and supported by evidence from the health insurer.

Slovak brand Tatrigoat Slovakia, which produced handmade outdoor accessories inspired by local nature, has announced it will close after ten years in business. The Poprad-based company said worsening economic conditions, higher labour costs and increased social contributions had made operating increasingly difficult for small firms. In a social media statement, the manufacturer also cited fatigue and a loss of motivation to continue operating in what it described as an unfavourable business environment for small brands.

Euractiv.sk is being rebranded as euBrief.sk as part of a broader transformation of the Euractiv Network into a group of independent online media outlets collaborating on content creation and exchange. The portal plans closer cooperation with the daily newspaper SME, following the entry of publisher Petit Press as a shareholder last year. The outlet will continue working with Euractiv.com and remain part of the Focus Europe network.

Nearly 750 million passenger journeys were recorded on Slovakia's public transport network in 2025, representing a year-on-year increase of 5 percent, according to the Statistics Office. The majority of trips – up to 88 percent – were made by road transport.

Freight transport stagnated in 2025, with the total volume of goods transported falling by 6.4 percent to just over 198 million tonnes and transport performance declining by 7.6 percent year-on-year, according to the Statistics Office. The decrease was largely linked to a sharp drop in pipeline transport and lower volumes in rail and public road freight.

Wednesday's front pages

SME: Huliak has to apologise

Denník N: Russia's new ambassador in Bratislava

Pravda: Government to crack down on bogus self-employment. What could get more expensive?

HN: Business warns of a crisis: Milk costs only 45 cents

Wednesday, 25 February - What to expect

Government off-site meeting at Smolenice Castle

Deputy Speaker Martin Dubéci (PS) is in Ukraine to mark four years since Russia's full-scale invasion

Wednesday weather : Occasional rain or showers. Daytime highs of 2–13°C.

Snow report: See which ski centres are open — and what conditions to expect — before you go.

Name day on 25 February: Frederik, Frederika.

HOW TO SPEND YOUR WEDNESDAY (in Bratislava)

Film to go to on Wednesday: Solidarność według kobiet – Solidarity According To Women (€12 - PL, SK) at 18:30 at Edison Filmhub in Bratislava. After the documentary screening, a discussion with directors Marta Dzido and Piotr Śliwowski will follow.

Discussion to go to on Wednesday: Towards a More Inclusive Art World — a film screening and discussion with Austrian artist and researcher Eva Egermann on discrimination and prejudice faced by people with disabilities. Starts at 18:00 at Emil Café (City Gallery) in Bratislava. Free. In English.

A song to listen to: Singer Katka Koščová and pianist Daniel Špiner have released a music video for the song War Is... , filmed in a destroyed culture house in the Ukrainian city of Irpin.

A story to read: A Hidden Trauma in Ukraine , a story by Slovak journalist Sára Činčurová that appeared on the front page of The New York Times last weekend.

Thanks for reading The Slovak Spectator. Now go and face the world.

P.S. If you have suggestions on how our news digest can be improved, you can reach us at editorial@spectator.sk or at peter.dlhopolec@spectator.sk

Follow The Slovak Spectator on Facebook , LinkedIn and Instagram (@slovakspectator).

Join our newsletter family and never miss a Slovak moment: Today in Slovakia | Last Week in Slovakia | Slovak Science | Spectacular Slovakia | Slovak Root

Autor: Peter Dlhopolec

Košická botanická záhrada vystavuje skvosty tropickej ríše

25. 2. 2026, Zdroj: **SME - Korzár**, Strana: 5, Vydavateľ: **Petit Press, a.s.**, Autor: **TASR**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Pavol Mártonfi**, **Laura Hoľanová**, **hovorca UPJŠ** OR **hovorkyňa UPJŠ**, **UPJŠ**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**, **Botanická záhrada UPJŠ**

Dosah: 126 523 GRP: 2,81 OTS: 0,03 AVE: 793 EUR

Košická botanická záhrada vystavuje skvosty tropickej ríše

Expozícia ponúka viac ako 800 rastlín.

Krásu a pôvab orchideí môžu obdivovať návštevníci na novej výstave v Botanickej záhrade **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika (UPJŠ)** v Košiciach.

Otvorili ju v piatok 20. februára pod názvom Orchidey skvosty v ríši rastlín a potrvá do 8. marca. Expozícia je sprístupnená denne od 9.00 do 17.00 hodiny. Informovala o tom **hovorkyňa UPJŠ Laura Hoľanová**. V poradí 14. ročník výstavy ponúka viac ako 800 kusov orchideí - najmä zaujímavé krížence rodov ako lišajovec, vanda, cymbídium, dendróbium, črievičkovec a iné. Vo vestibule záhrady bude zároveň prebiehať predaj rôznych rodov orchideí.

Návštevníci sa môžu tešiť aj na originálny aranžmán v presklennej vitríne vytvorený v spolupráci so strednou odbornou školou (SOŠ) poľnohospodárstva a služieb na vidieku.

Phalaenopsis z Filipín

Vedúca oddelenia tropickej a subtropickej flóry **Botanickej záhrady UPJŠ** Valéria Kocová ozrejmla, že k najčastejšie pestovaným orchideám v domácnostiach patria kultivary a krížence rodu lišajovec, ktoré sú obľúbenými orchideami s atraktívnymi kvetmi.

„Botanické druhy rodu lišajovec rastú ako epifytické rastliny v dažďových pralesoch Ázie, Novej Guiney a severnej Austrálie. Jedným z botanických druhov, ktorý návštevníci budú môcť vidieť aj na našej výstave, je Phalaenopsis equestris. Pochádza z Filipín, hoci sa vyskytuje aj na Taiwane, a je základom mnohých hybridných lišajovcov, ktoré sú dnes v masovej ponuke a predaji,“ priblížila.

Pozornosť si zaslúži aj orchidea, ktorá vznikla krížením medzi rodmi Cattleya a Epidendrum. Tak vznikol medzirodový hybrid pomenovaný × Epicattleya.

Opäť otvorili skleník Viktória

Botanická záhrada pripomína, že v našich podmienkach má väčšina tropických orchideí svoje obdobie kvitnutia práve v zime. Napriek tomu nie je jednoduché pripraviť výstavu so zastúpením širokého spektra rodov orchideí. Mnohé rody totiž začínajú kvitnúť už v októbri, iné až vo februári. Práve preto časť vystavených rastlín tvoria vlastné výpestky a časť pochádza z burzy v Holandsku.

Riaditeľ **Botanickej záhrady UPJŠ** v Košiciach **Pavol Mártonfi** zároveň informoval, že opätovne je pre verejnosť sprístupnený skleník Viktória, ktorý bol viac ako pol roka zatvorený z dôvodu rekonštrukcie kúrenia.

„Sme radi, že sa nám podarilo havarijný stav odstrániť a zabrániť nevyčísliteľným stratám v zbierkovom fonde. Keďže ide o tropický skleník, veľká časť výsadb je venovaná práve epifytickým rastlinám, medzi ktoré patria orchidey,“ uviedol.

V našich podmienkach má väčšina tropických orchideí svoje obdobie kvitnutia práve v zime. FOTO: FB/**BOTANICKÁ ZÁHRADA UPJŠ**

Autor: (tasr)